

95 %

detí by malo mať očkovanie,
aby sa udžala imunita
obyvateľstva (podľa WHO)

Podľa údajov z poslednej administratívnej kontroly očkovania sa zaočkovanosť **nižšia ako 95%** zistila pri preočkovaní proti DI-TE-PER-POLIO v 6. a 13. roku života, pri základnom očkovaní proti osýpkam, mumpsu a ružienke (MMR) v dvoch ročníkoch narodenia a pri preočkovaní proti MMR v 11. roku.

V sledovanom období bolo zistených **5 pediatrických obvodov (71,43%)**, v ktorých nebola dosiahnutá 95%-ná hranica zaočkovanosti.

V rámci pravidelného povinného očkovania sa realizuje základné očkovanie týmito vakcínami:

Hexavalentná (šesťzložková) vakcína (DTaP-IPV-VHB-POLIO)

Chráni deti pred šiestimi ochoreniami: diftéria (záškrt), tetanus, pertussis (čierny kašeľ), hemofilové invazívne ochorenia, poliomyelitída (detská obrna) a hepatitída (žltáčka) typu B.

Pneumokoková konjugovaná vakcína

Chráni pred najzávažnejšími ochoreniami spôsobenými pneumokokmi.

MMR vakcína

Je trojzložková vakcína proti osýpkam, mumpsu a rubeole, ktorá chráni deti pred ochoreniami na tieto tri vírusové ochorenia.

Pravidelné povinné očkovanie detí

Ochorenia a vakcíny

Zaočkovanosť podľa administratívnej kontroly očkovania v okrese Veľký Krtíš k 31. 8. 2024

Ochorenia, proti ktorým sa na Slovensku povinne očkuje

ZÁŠKRT (DIFTÉRIA)

Ochorenie postihuje mandle, hrtan a hltan, vyznačuje sa častými srdcovými a neurologickými komplikáciami. Najzávažnejšou formou je postihnutie hrtana, ktoré sa môže skončiť udusením v priebehu niekoľkých hodín.

TETANUS

Je akútne infekčné ochorenie nervového systému spôsobené toxínom, ktorý produkuje baktéria *Clostridium tetani*. Baktérie sa nachádzajú vo forme spór najmä v hnojenej pôde, do organizmu sa dostávajú po poranení kože. Prejavuje sa kŕčmi žuvacieho svalstva, šijového svalstva a neskôr celého trupu pri plnom vedomí.

ČIERNY KAŠEĽ (PERTUSSIS)

Je vysoko infekčné ochorenie, ktoré spôsobuje baktéria *Bordetella pertussis*. Najviac ohrozenou skupinou sú novorodenci. Postihuje dýchacie cesty a prejavuje sa záchvatmi dusivého kašľa. Môže spôsobiť infekcie uší, zápal priedušiek, zápal pľúc, poškodenie mozgu a dokonca smrť.

HEMOFILOVÉ INVAZÍVNE NÁKAZY (HIB)

Sú závažné infekcie, ktoré vyvoláva invazívny kmeň baktérie *Haemophilus influenzae* typu b. Baktéria spôsobuje hnisavý zápal mozgových blán, zápal hrtanovej príklopky, sepsu, zápal prínosových dutín, priedušiek, pľúc. Ochorenie sa môže bez rýchleho lekárskeho zásahu skončiť smrťou. Ťažké formy infekcie zanechávajú až v 30 percentách chronické následky - poškodenie sluchu a poškodenie mozgu.

DETSKÁ OBRNA (POLIOMYELITÍDA)

Je akútne vírusové ochorenie spôsobené poliovírusom. Ochorenie postihuje nervový systém, infikovaný človek môže byť bez príznakov, ale aj s ťažkým priebehom. Keď vírus napadne nervový systém, môže dôjsť k ochrnutiu končatín alebo dýchacích svalov a k trvalému postihnutiu. Ochorenie môže mať aj smrteľný priebeh.

Výskyt: V SR sa paralytická forma ochorenia nevyskytla od roku 1961.

VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA B (VHB)

VHB sa spočiatku prejavuje zvýšenou teplotou, nechutenstvom, malátnosťou, únavou, vracaním, bolesťami brucha, nauzeou, vyrážkami a bolesťami svalov, kĺbov a hlavy. Po nástupe ďalšieho štádia ochorenia sa pacient môže sfarbiť do žltá, objaví sa tmavý moč a svetlá stolica, zväčšenie pečene a sleziny. Závažnosť žltacky typu B spočíva v tom, že môže mať chronický priebeh s možnosťou vzniku cirhózy pečene a rakoviny pečene.

Zaočkovanosť a preočkovanosť v okrese Veľký Krtíš k 31. 8. 2024 proti záškrtu tetanu, čiernemu kašľu, hemofilovým ochoreniam, detskej obrne a hepatitíde typu B:

- ročník narodenia 2022 – **96,14%**
- ročník narodenia 2017 v 6. roku života – **92,94 %**
- ročník narodenia 2010 v 13. roku života – **90,07%**

PNEUMOKOKOVÉ INVAZÍVNE OCHORENIA

Sú infekčné ochorenia vyvolané invazívnymi kmeňmi baktérie *Streptococcus pneumoniae*. Šíria sa vzduchom – kvapôčkovou infekciou. Pneumokokovými ochoreniami sú ohrozené najmä deti do 5 rokov a starší dospelí. Pneumokoky môžu vyvolať napr. zápal mozgových blán, sepsu, ale i bežné, neinvazívne ochorenia s menej závažnými príznakmi, napríklad zápal stredného ucha, zápal pľúc a prínosových dutín.

Zaočkovanosť v okrese Veľký Krtíš k 31. 8. 2024 základné očkovanie proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam ročník narodenia 2022 – **96,14%.**

OSÝPKY (MORBILLI)

Sú vysoko nákazlivé a najzávažnejšie vírusové ochorenie detského veku, šíria sa rýchlo vzduchom (kvapôčková infekcia). Prvé príznaky sú horúčkovitité, sprevádzané nádchou, zápalom spojiviek, kašľom, bielymi škvrkami v ústach, ktoré sú typickým príznakom ochorenia. Nasleduje výsev typickej osýpkovej vyrážky. Ochorenie môže prebiehať s komplikáciami - zápal pľúc, zápal stredného ucha, iné ušné infekcie, encefalitída a môžu nastať trvalé následky (ohluchnutie, slepota, mentálne postihnutie).

MUMPS (PAROTITÍDA)

Je vírusové infekčné ochorenie, šíri sa vzduchom (kvapôčková infekcia). Ochorenie sa prejavuje zápalom príušných slinných žliaz, sprevádzaného horúčkami, malátnosťou, bolesťou hlavy a svalov. Častou komplikáciou, najmä u adolescentov, je zápal semenníkov a nadsemenníkov, pričom po prekonaní zápalu môže dôjsť k neplodnosti. Medzi ďalšie komplikácie patrí zápal mozgových blán, mozgu a pankreasu, strata sluchu.

RUBEOLA (RUŽIENKA)

Je vírusové infekčné ochorenie, šíri sa vzduchom (kvapôčková infekcia). Ochorenie sa spočiatku prejavuje nádchou, zápalom spojiviek a šíriacim sa výsevom ružovočervených vyrážok na tvári, trupe a končatinách. K ďalším príznakom patrí zvýšená teplota, malátnosť, bolesť hlavy, kĺbov. Ochorenie je najnebezpečnejšie pre tehotné ženy, najmä v prvom trimestri - dieťa sa môže narodiť s ťažkým poškodením zdravia ako je hluchota, slepota, mentálna retardácia, srdcové chyby, poškodenie pečene, kože, sleziny, kostí, malý rast a hmotnosť (kongenitálny rubeolový syndróm). Tehotenstvo sa môže tiež skončiť potratom alebo narodením mŕtveho dieťaťa.

Zaočkovanosť a preočkovanosť v okrese Veľký Krtíš k 31. 8. 2024 proti osýpkam, mumpsu a ružienke:

- ročník narodenia 2022 - **92,63%**
- ročník narodenia. 2021 - 95,59 %
- preočkovanie ročník narodenia 2012 - **91,03 %**
- preočkovanie ročník narodenia 2011 95,83 %
- preočkovanie - ročník narodenia 2018 - 95,28 %
- preočkovanie ročník narodenia 2017 - **94,90%**
- preočkovanie ročník narodenia 2016 - 96,57%.